

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 300. Quid sit incestus & inter quas personas committatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

& in defectum etiam matris obligantur ad hoc avi, juxta *L. 4. §. 4. ff. de agnosc. Lib. 5. L. non quem admodum. ff. eod.* ut Barb. & Mol. apud Wiclt. n. 33. Et hæc de infantibus illegitimis alendis. De cætero enim de iis alendis, quò ad ulteriorem ætatem à patre secundum facultates, maximè si aliunde non habeant, unde vivant, constat ex jure canonico, quod quò ad hoc in utroque foro servandum, & deducitur ex *cir. c. cum haberes.* juxta quod etiam spiritibus præbenda alimenta, quibus etiam à patre ex æquitate canonica fieri posse moderatam dotationem & alimenta donari & legari, tradit Gail. *pract. obser. L. 2. obser. 88.* quem vide.

Quæst. 299. Coram quo & qualiter probandum stuprum?

1. **R**esp. Ad primum: Stuprum commissum à Clerico non nisi coram Judice ecclesiastico probandum; quia hic solus de eo cognoscit; commissum verò à Laico, tam coram Judice ecclesiastico, quam Laico; est enim mixti fori, ita, ut à Judice ecclesiastico cognosci & puniri possit, etiam poenâ carceris, vel aliâ corporalis, ut clarè probatur ex *c. 2. h. t. cum Fagn. ibid. n. 8. & 9.* dum ibi poenâ statuta stupro dicantur infligendâ ab Episcopo, & confirmatæ ex *Trid. Sess. 25. c. 3. de reform.* ubi, quòd Episcopus, aliùsve Prælatus ecclesiasticus possit etiam Laicos multâ pecuniariâ in delictis ecclesiasticis, & mixti fori punire. Judex tamen Laicus infligere nequit excommunicationem, aut in monasterium detrudere stupratorem, *Pirh. h. t. num. 60.*

2. **R**esp. Ad secundum: Stuprum, sicut & simplex fornicatio, iisdem fere modis probari potest, quibus adulterium. Sufficenter & plenè non probatur per hoc, quòd juvenis & puella simul per vias & in via, per nemora ac sylvas sæpius convagari soliti, nisi alia indicia & adminicula concurrant, vel nisi desuper moniti, *c. tertio loco. de præsumpt. Abb. ibid. n. 4.* neque adhuc inducitur violenta præsumptio stupri aut fornicationis ex eo, quòd sæpe conveniant in loco obscuro, quin & in eodem lecto præsertim induti; cum sæpe contingat, ut non nisi oscula & turpes tactus absque intentione copulæ exerceant, *Pirh. h. t. n. 63. in fine.* ex Gobat. *Theol. mor. c. 3. f. 2. n. 21.* Quòd si mulier dicat, se esse stupratam à Titio, is verò neget illam à se cognitam, non est standum nudæ assertioni etiam juratæ mulieris, sed aliâ ab ea afferendâ probationes, onus enim probandi incumbit affirmanti, non neganti, juxta *L. 1. ff. de prob. L. 2. c. eod.* & nullus testis in re sua propria esse potest, *L. nullus. ff. de testib. L. omnibus. c. eod.* testisque uni, etsi alias idoneo non creditur, *c. licet. de testib.* si tamen intentionem suam probabilibus indiciis & conjecturis, non tamen sufficientibus ad plenam probationem roboravit, viro neganti imponendum juramentum purgatorium suæ innocentia, cui standum, arg. *c. significasti. h. t.* alioquin si actrix nihil omnino, ne præsumptivè quidem probavit, absolvendus est reus, etsi omnino nihil præstiterit probando, *c. ult. §. sanè, de jurejur.* & sic habere praxin in pluribus Episcopatibus, testatur Gobat, p. 2. *Alphab. matrimonial. n. 188.* si verò virgo communiter pro tali habita, asserat se tempore stupri fuisse virginem, stuprator autem id neget, ei probandum est contrarium, quia præsumptio stat pro puella, *Abb. in c. 1. h. t. n. 5.* Clarus §. *stuprum. n. 4.* *Pirh. n. 61.* eò quòd, cum virginitas sit qualitas, quæ inest à natura, & nascatur cum persona, ei semper inesse præsu-

mat, donec contrarium à negante proberetur, *Mascard. de prob. concl. 1237. n. 6. & 1410. num. 2.* *Tusch. v. stuprum. Pacian. L. 2. de prob. c. 2. n. 10.* Et hæc à fortiore, si fœmina id juramento confirmet, quamvis *Pacian. n. 1.* dicat, virgini asserenti de tempore stupri fuisse se virginem, credendum esse absque juramento ab ea desuper præstito, nisi tamen exigatur ab ea juramentum purgatorium sinistrae opinionis, quæ oritur ex præsentè stupro, ut *Farin. pr. crim. p. 5. q. 147. n. 135. & seq.* ubi tamen n. 139. addit, in hoc maximè attendendam esse qualitatem vitæ & morum puellæ, quæ, si sit malæ famæ, ita, ut non reputaretur pro virgine, nequidem standum illius juramento, cum præsumptio orta aliàs ex assertione jurata puellæ pro ea, tolli possit per conjecturas contrarias, seu signa inhonestatis & corruptionis, ut *Menoch. de præsumpt. L. 6. de præsumpt. 89. n. 4. & seq.* cum *Farin. l. c.* Quòd, si etiam puella asserens juratò, se tunc fuisse virginem, re ipsâ non fuisset virgo, tenetur in foro conscientia stupratori, non solum restituere dotem sibi propter stuprum adjudicatam, sed etiam expensas litis injustæ, cum talis sententia fundata in falsa præsumptione cesset, seu habeatur pro non lata, dum constat de veritate, *Mol. de just. v. 3. d. 104. n. 14.* quem citat & sequitur *Pirh. cit. n. 61.* Idem est de muliere dicente se deceptam, & iniquis suasionibus ad stuprum seductam, dum falsò id dixit, ita, ut teneatur stupratori restituere in conscientia poenam sibi adjudicatam, quin & expensas litis, *Mol. l. c. n. 1.*

Quæst. 300. Quid sit incestus, & inter quas personas committatur?

1. **R**esp. Primò: Incestus est concubitus consummatus inter personas consanguineas, vel affines in eo gradu, in quo vi juris divini vel humani prohibentur, inter se contrahere matrimonium, id eòque dicitur abusus consanguineorum & affinium, *Can. Lex illa. 3. q. 1.* quod quandoque fieri solet prætextu matrimonii, contrahendo nuptias incestas, aliquando sine attentatione nuptiarum, *Farin. pr. crim. q. 149. n. 6.* *Pirh. h. t. num. 64.* Estque hoc crimen gravius adulterio, *can. adulterii. 32. q. 7. L. si adulterium. §. 3. ff. ad Leg. Jul. de adulter.* præsertim si committatur inter ascendentes & descendentes, utpote, quod non tantum homines, sed & bruta averlant, testantur & ostendunt Aristoteles in *hystor. animal. L. 5.* *Plin. hystor. natur. L. 8. c. 46.* *Boer. decis. 310. n. 2.* & alii.

2. **R**esp. Secundò: Itaque jure divino committitur inter omnes ascendentes & descendentes per lineam rectam, ut inter patrem & filiam, inter avum & neprem, aviam & nepotem, jure humano inter consanguineos in linea laterali, seu transversa usque ad quartum gradum inclusivè, excepto primo gradu nimirum inter fratrem & sororem, in quo gradu fortè jure naturali prohibitum est matrimonium. Pari modo inter affines, excepto, quòd inter affines ex copula illicita committatur solum usque ad secundum gradum, prout restrinxit *Trid. sess. 14. c. 4. de reform.* *Barb. ibid. n. 12.* *Gutt. 99. can. L. 1. c. 23. n. 3.* & ita docent *Sylv. v. luxuria. q. 1.* *Azor. p. 3. L. 3. c. 9. q. 4.* *Farin. pr. crim. p. 5. q. 145. n. 5.* *Zœl. in comment. ad ff. ad L. Jul. de adult. n. 64.* *Pirh. l. c. Reiffenst. h. t. n. 66.*

3. **R**esp. Tertio: Hinc è contra non committit incestum: Primo, qui peccat seu concumbit cum consanguinea & affine in quinto gradu. Secundò, qui cognoscit ex copula illicita affinem in tertio gradu, etsi jure veteri committeretur incestus peccando

cando cum conjuncta in septimo gradu, arg. *can. de affinitate. & can. de consanguinitate. 35. q. 3. Farin. l. c. 9. 49. n. 57. & 58.* Tertio, qui peccat, aut matrimonium contrahit cum consanguinea sponsæ de præsentem nondum cognita; cum nondum contraxerit cum ea affinitatem, Covar. *de sponsal. p. 2. c. 6. §. 8. num. 4. Reiffenst. num. 67.* Quarto, qui peccat cum cognata legali per adoptionem vel arrogationem, quia hæc propriè illius non est, Farin. *l. c. n. 46.* Quinto, qui peccat cum cognata spiritali ratione Baptismi vel confirmationis. Clarus *§. incestus.* Farin. *n. 50. Wiestn. h. t. n. 60. Reiffenst. l. c. arg. c. Lexilla. 36. q. 1.*

Quæst. 301. Quænam sint pænæ incestus?

1. Resp. Primò: Pænæ incestus simplicis, id est, non velati incestus nuptiis, etsi nulla determinatè expressa jure civili, eademque esset, quæ adulterii, *L. si adulterium. L. miles ff. ad Leg. Jul. de adult. Host. in sum. n. 13. Covar. l. c. num. 2. Pirh. n. 65. Wiestn. n. 63.* adeoque pænæ mortis, quia, ut dictum, est crimen gravius adulterio, quam tamen pænæ locum habere, si incestus committatur inter ascendentes & descendentes lineâ rectâ, vel conjunctus cum adulterio vel stupro, cum *Gl. tr. 1. cit. L. si adulterium.* sentiunt Clarus *§. incestus. n. 2. Pirh. l. c.* hodieque adhuc solere puniri pænâ gladii, dum incestus est prohibitus jure divino, testantur Menoch. *de arb. cas. 502. à num. 14. Bajard. ad Clar. l. c. n. 3. Farin. l. c. num. 14. & 16. Haunold. Tom. de 7. & 7. tr. 2. n. 347.* Eandem pænæ mortis inferri collateralibus incestuosus primi gradus, nempe fratri & forori, tradunt iidem, Menoch. *l. c. cas. 205. à n. 14. Haunold. n. 348. Wiestn. h. t. num. 63.* testans de praxi quarundam provinciarum, quamvis, quòd in aliis provinciis ii virgis cæsi relegentur perpetuò, asserant Carpz. *pr. crim. q. 73. à n. 11. Berlich. in pract. p. 4. concl. 33. num. 5. & 13.* hodièdum verò incestus simplex commissus contra jus humanum, sive prohibitus in gradu affinitatis & consanguinitatis, jure humano punitur à Judice pænâ arbitrariâ pro varietate circumstantiarum, *Zœf. in ff. ad Leg. Jul. de adult. Pirh. l. c.* si verò quis scienter incestuosas nuptias celebravit, jure civili variæ pænæ sunt, v. g. confiscatio omnium bonorum, privatio dignitatum, missio in exilium, & si viles sint personæ, verberatio, juxta *Auth. incestus. c. de incest. nuptiis.* Farin. *l. c. q. 148. n. 21. & seq. Pirh. l. c.*

2. Resp. Secundò: Jure canonico Laici scienter incestum committentes, incurrunt imprimis excommunicationem, *c. de iis, qui incest. 35. q. 2. & insuper, si vir est conjugatus, privatur jure petendi debitum ab uxore, c. 1. & c. transmissa. de eo, qui cognov. consang. & insuper post mortem conjugis jus cum alia vel alio contrahendi matrimonii perdit, c. si quis. 35. q. 2. Menoch. de arb. c. 502. Pirh. n. 16. & alii, quamvis privatio hujus juris secundi contrariâ consuetudine abrogata videatur, Wiestn. n. 65. Reiffenst. h. t. n. 72.* qui verò incestas nuptias scienter contrahere præsumpserit, primò excommunicationem jure latam ipso facto incurrit, *Clem. unic. de consanguin. & affinitate.* quam tamen non incurrit, qui ignorans etiam ex culpa lata consanguinitatem vel affinitatem, contrahit matrimonium; cum, quando dolus requiritur ad pænæ, culpa lata non sufficiat, Diaz. *in pr. crim. can. v. incestus. c. 88. in addit. v. deponatur.* quamvis *Gl. in cit. Clem. unic. scienter.* teneat contrarium de igno-

rante ignorantia juris. Secundò, taliter contrahentes debent ab invicem separari. *cit. Clem. unic.* Tertio, non possunt cum aliis contrahere matrimonium, nisi ignorantes ambo, vel eorum alter contraxerint, *Can. qui propinquam. 35. q. 2.* Porro, si Clericus incestum commiserit, est perpetuò deponendus ab Ordine, & officio & beneficio privandus, Farin. *p. 5. q. 149. n. 34. Clar. §. incestus. num. 2. Diaz. cit. c. 88. n. 1. & 2. Pirh. h. t. n. 66. arg. can. 10. & seq. 30. dist. 81.* ubi Clericus adulter jubetur deponi, incestus autem sit gravius delictum. Sic quoque Sacerdos, qui cognovit cognatam spiritali, v. g. levavit ex Baptismo, vel tenuit in Sacramento Confirmationis, aut commatrem, seu matrem illius, uti & qui cognovit filiam confessionis, etsi propriè incestum non commiserit, nec pænæ illius incurrerit, ab officio tamen est deponendus, Menoch. *de arb. cas. 205. n. 27. & seq. Diaz. l. c. c. 86. n. 2. & 4. Farin. l. c. n. 53. Pirh. n. 67. Reiffenst. h. t. n. 75. arg. c. omnes. & c. si quis. & c. non debet. 30. q. 1.*

Quæst. 302. Quid sit Sacrilegium?

Resp. Sacrilegium, prout hoc loco accipitur, & ad incestum revocatur, sic breviter definitur: concubitus cujuscunque cum persona Deo dicata per votum continentie. Dicitur primò: *cujuscunque*: perinde enim est, sive is sit Laicus, sive Ecclesiasticus, sive Sæcularis, sive Religiosus, quia malitia hujus criminis, quæ talis desumitur à persona, cum qua committitur. Dicitur secundò: *Cum persona Deo dicata per votum continentie*, sive illud sit simplex, ut dum Laicus concubuit cum sæculari aliqua soluta voto castitatis obstricta, sive solenne, quale est votum castitatis emissum vi professionis religiosæ, aut sacrorum Ordinum. Est proinde hæc circumstantia personæ, tanquam speciem mutans exprimens in confessione. Habere quoque concubitum cum moniali Sacrilegii, suo modo malitiam adulterii & incestus continet, quia committitur in sponsam DEI, qui & pater noster est, ajunt Abb. *in c. Monasteria. de vita & honestate.* Decian. *tr. crim. l. 6. c. 20. n. 1. Farin. l. c. n. 3.* apud Wiestn. *h. t. n. 68. arg. can. sciendum. & c. qui abstulerit. 12. q. 2.* vel etiam, si committatur cum Episcopo propter matrimonium spirituale illius cum sua Ecclesia, unde proles ex tali concubitu nata est spuria, Wiestn. *h. t. num. 69.* & post professionem cum ea attentans & consummans matrimonium, evadit bigamus, Sanch. *l. 7. de matrim. d. 85. n. 5. Barb. de off. Episc. alleg. 49. n. 25. arg. can. quotquot. juncto can. monacho. 27. q. 1.*

Quæst. 303. Quænam sint pænæ Sacrilegii?

1. Resp. Primò: Fornicatio Clerici in sacris constituti cum persona, tam à conjugio, quam ab omni voto castitatis soluta, etsi jure civili in foro externo non censetur Sacrilegium, adeoque non puniatur ut tale, sed tantum ut simplex fornicatio, ut Clarus *§. fornicatio, n. 18. Menoch. de arb. cas. 289. n. 6. Farin. l. c. q. 146. n. 3. Pirh. h. t. n. 88.* commissa tamen à tali Clerico, vel etiam Laico cum moniali, sive cum ea attentaverit matrimonium, sive non, jure civili punitur pænæ mortis, *L. si quis, c. de Episc. & Cler. Auth. de SS. Episc. §. penult. coll. 9. Menoch. l. c. Barb. in c. sicut. de privileg. n. 3. Pirh. l. c. Reiffenst. n. 78. Wiestn. n. 71.* Bona quoque delinquentis jubentur appli-